

sem tételezzük föl, hogy Szimenov Tódor úr éppen *Doncsev Tosó* úr ajánlásával kapta meg az említett anyagi támogatást, és hasonlóképpen - eszünkbe sem jut az a szörnyűség, hogy ortodox alapon, a készülő örmény mesék kötete kaukázusi mesékkel altatná majd gyermekeinket.

A korrekt megoldáson kérjük tehát töprengeni a kiadó vezetőit, most, a magyar kultúra ünnepe alkalmával. Hisz az erdélyi magyarörménység mindig jó szívvel segített keleti, üldözött testvéreinket, befogadta őket, amit azok, mint például *dr. Hovhannesian Eghia* -, tiszta szívvel megháláltak.

A mostani "hála" szerint a befogadó magyarörmények nem is léteznek, a magyar állam pedig rosszul, "majdnemhogyan rasszistán" bánik a keleti örményekkel, dől a panasz. Ezt a - nemcsak egyházpolitikai - konfliktust még fokozná egy kirekesztő tartalmú keleti örmény meséskönyv, mely a magyar állampolgárok pénzéből jelenne meg a hazai magyarörmények nevében.

Felvállalja talán mindezt a kiadó?

Budaörs, az új évezred második napján

Közmeghallgatás és beszámoló **Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület közgyűlése**

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület 2000. november 13-án a Budapest, XI. kerületi Ezüstoffenyő tér 1. szám alatt közgyűlést tartott, amelyen az elnök beszámolt az éves tevékenységről és az Egyesület 2001. évi terveiről, majd a közgyűlés megválasztotta a következő ciklus elnökét és elnökségi tagjait.

Egyhangú határozattal ismét bizalmat szavaztak *dr. Issekutz Sarolta* eddigi elnöknek, aki megígérte, hogy a jövőben is minden igyekezetével törekedni fog, hogy a bizalomnak megfeleljen.

Ezután előterjesztette az új elnökség tagjaira tett személyi ajánlatot s miután más személyi ajánlat nem hangzott el, az elnökség tagjaivá újraválasztották *dr. Borszéki Bélát, Fancsali Jánost, Pertik Bélát, dr. Sasvári László, Vákár Tibort és Zakariás Antal Diránt* a megelőző ciklusban betöltött funkciókra.

A közgyűlés után a Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása tartott közmeghallgatást (azaz a II., VI., IX. és XI. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat közösen).

Dr. Issekutz Sarolta társulási elnök beszámolt a közösen megvalósított feladatokról, az egyes társult kerületek és az EÖGYKE által teljesített anyagi hozzájárulás felhasználásáról. Ezután a kerületi elnökök is beszámoltak. A közmeghallgatást jelenlétükkel megtisztelték a II., a VI. és a XI. kerületi Önkormányzat kisebbségi referensei is.

Dr. Issekutz Sarolta beszámolója a Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása (BÖKÖT) 2000. évi tevékenységről.

Első beszámolási témakör: a működéshez szükséges pénzeszközöket pályázatok útján, valamint a helyi örmény kisebbségi önkormányzatok, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület támogatásával sikerült biztosítani.

2000-ben 15 pályázatot adtunk be. Az Országgyűlés Kisebbségi Bizottsága az EÖGYKE szervezettámogatási pályázatát valótlán indokok alapján elutasította, a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány ugyancsak nem támogatta egyik pályázatunkat sem, ahogyan kérelmeinket két éve egyáltalán nem támogatja.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, a Fővárosi Közgyűlés Kisebbségi, Emberi Jogi és Vallásügyi Bizottsága Esélyegyenlőségi Alap, a Humanitas Civitatis Alapítvány támogatta pályázati kérelmeinket.

Ezen kívül a II., VI, IX, és XI., valamint a XIII. kerületi, a Budaörsi-, a Siófoki és a Székesfehérvári Örmény Kisebbségi Önkormányzat támogatta egyes projektjeinket, így a helyi kisebbségi önkormányzatokkal, illetve az EÖGYKE-vel együttműködési megállapodás alapján valósítottuk meg valamennyi tervezett feladatunkat.

A második: fontos eredmény, hogy továbbra is információs irodát működtetünk Budapesten, az I. kerület Donáti u. 7/a. alatt, állandó személyes és telefon, fax, E-mail szolgáltatással. Elnöki félfogadás szerda 16-18 óra között.

Újdonság, hogy bekapcsolódtunk az Internetes hálózatba, honlapunkon a havi füzet anyaga rendszeresen megjelenik.

Az információs iroda - a telefont kivéve - nem terheli a szervezet költségvetését. (Magántulajdonú az iroda, a számítógéppark, a felszerelés és berendezés).

Harmadik témakör: 2000-ben - immár ötödik éve - havi rendszerességgel szervezzük a Fővárosi Örmény Klub műsorait, biztosítjuk a hangosító berendezést, dekorációt, szállítást, büfészolgáltatást, elkészítjük és postázzuk a meghívókat.

A klub látogatottsága igen nagy, alkalmanként 90-100 fő közötti. Decemberben karácsonyi klubest, valamint az 1999-ben alapított Szongott Kristóf díj átadását tervezzük neves művészeink közreműködésével. (Emlékeztetőül: a beszámoló november 13-án hangzott el. A megvalósulásról lásd a klubestről készült, képes beszámolómat - a szerk.)

A negyedik beszámolási pont: rendszeresen megjelenik - immár négy éve - az Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek című havilapunk ingyenesen, 1100 példányban. Feladatunk a szerkesztés, írás, gépelés, kiküldés postán saját címlistánk szerint, ingyenes munkával.

A BÖKÖT a nyomda és postaköltséget, főszerkesztői-tervezői-tördelői díjat fizeti. A lap eljut a közgyűjteményekhez, civil szervezeteinkhez is hazánkban és Erdélyben.

A következő, ötödik témakör: megalakulásunk óta érdekképviseleti tevékenységet látunk el a hazai magyar anyanyelvű örménység érdekében, jogi és kisebbségi szaktanácsadással szolgálunk a BÖKÖT kerületei, illetve a hozzánk forduló örmény kisebbségi képviselők számára. Részt vettünk, illetve veszünk a hazai kisebbségeket érintő tanácskozásokon (pl. a Magyar Művelődési Intézet konferenciája: Együttélés Európában 2000, a kisebbség mint kulturális egység viszonya a többség kultúrájához - Gödöllő, nemzetközi konferencia november 17-18.; a 115 éves EMKE millenniumi közgyűlése Kolozsvárott november 25-én.). A hivatalos szervekkel, kisebbségi önkormányzatokkal, hazai és külföldi (főleg erdélyi) civil szervezetekkel együttműködési megállapodások révén állandó kapcsolatot tartunk fenn.

Hatodik témakör: örmény szertartású római katolikus egyházunk megóvása, megvédése céljából a hazai történelmi örménység érdekképviseletét látjuk el, felléptünk az ellen, hogy a Magyarországi Örmény Egyház bejelentkezett a Budapest XI. Orlay u. 6. szám alatti Budapesti Örmény Katolikus Lelkészség ingatlanába, segítséget kértünk hazai és külföldi egyházi vezetőktől. Személyes tárgyalásokat folytattunk a Velencei Mechitarista Rend vezetőivel, valamint az egyházi ügyek világi feletteseivel. Rendszeres angol nyelvű levelezést folytatunk külföldi egyházi szervezetekkel.

Hetedszer: hazai és külföldi szervezetekkel, személyekkel közös szervezésű programokon vettünk részt: Gyergyószentmiklóson az Örmény Bálon fővédnökként, Csíkszeredában

örmény vonatkozású könyvbemutató. A Mechitarista Rend meghívására részt vettünk a Rend 300 éves évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségsorozaton Velencében.

Nyolcadik pontként a beszámoló fölidézte, hogy negyedik alkalommal szerveztük meg a *Barangolás őseink földjén* elnevezésű, egyhetes túrát Erdélyben: Szilágyság, Hargita, Gyimesek, augusztus 25. és 31. között, 45 fő részvételével. Találkozókat szerveztünk Szilágysomlyón, Csíkszépvízen, Szamosújváron.

Kilencedszer: épített örökségünk, templomaink és temetőink, plébániáink állagmegóvásához idén is segítséget nyújtottunk: Erzsébetváros, Gyergyószentmiklós, Szamosújvár és Csíkszépvíz-Csíkszereda kapott támogatást.

Tizedszer: részt vettünk egyházi ünnepeinken: a csíksomlyói búcsún (közösen az erdélyi, ausztriai és németországi magyarörményekkel), Világosító Szent Gergely ünnepén Szamosújváron, a Nagyboldogasszony napi búcsún pedig Erzsébetvároson, augusztus 15-én.

A beszámoló *tizenegyedik pontja:* világi ünnepeinket ez évben is méltó módon ünnepeltük meg: 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulója márciusban, Szent István és államalapításunk 1000. éve augusztusban, az Aradi Vértanúkra és az 1956. októberi forradalomra emlékezve október elején.

Tizenkettedik pontként hangzott el, hogy kisközösségi rendezvényeket tartottunk 2000-ben is: a már évek óta hagyományos flekkenezést augusztusban Balatonalmádin, továbbá múzeum, műterem, más rendezvények, emlékműavatások és temetőlátogatások formájában (Szervátiusz-műterem, Nagytétényi Kastélymúzeum, Nemzeti Panteon - Kerepesi Temető, Zuboly-kerekasztal, Szervátiusz Millenniumi emlékműavatás, stb.)

2000 során is támogattuk az Armenia magyarörmény időszaki szemlét (Szamosújvár), hogy megjelenhessen évente 4-6 alkalommal. Ez a beszámoló *tizenharmadik pontja*. Az Armenia megjelenésenként kapott 200 példányt eljuttatjuk közösségünk tagjaihoz.

Tizennegyedszer: 2000 elején is kiadtuk az Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek előző (1999-es) évfolyamának évkönyvét 300 pl-ban és a hazai, valamint erdélyi közgyűjteményeknek, társadalmi szervezeteknek, önkormányzatainknak adományoztuk.

A beszámoló *tizenötödik pontja* ugyancsak gazdag:

3.-ik alkalommal rendeztük meg egyházi konferenciánkat, amellyel együtt *Magyarörmény nemzetközi kulturális napok Budapesten* c. rendezvénysorozatot szerveztünk és bonyolítottunk le szeptember 29-től október 1. napjáig. A konferencia másfélnapos volt: *A 300 éves örmény szertartású római katolikus egyház és közösségei Magyarhonban régen és ma* címmel, amelyen 23 előadás hangzott el, nagyrészt erdélyi előadóktól. A rendezvény fővédnöke dr. Paskai László bíboros úr és dr. Visy Zsolt kulturális helyettes államtitkár úr volt.

A rendezvénysorozat keretében 3 kiállítást rendeztünk.

- Örmény eredetű magyar nemesi családok címerei - a IX. kerületben,
- Velünk élő kultúrák: Örmények - a II. kerületben,
- Örmények a Délalföldön, 1848-49. - a XI. kerületben.

Az ugyanekkor általunk szervezett kulturális műsorok:

- a II. kerületben egyházi és világi énekek és versek

- a XI. kerületben: 1849. október 6. Arad címmel megemlékezés vértanúinkról, zenés-verses emlékműsor, az ünnepi szónok *Lászlóffy Aladár* költő-író volt. Két könyvbemutató, valamint sajtótájékoztató.

70 fős csoporttal meglátogattuk a Szent Koronát és a koronázási ékszereket a Parlamentben. Örmény szertartású római katolikus szentmisén és múzeumlátogatáson vettünk részt vendégeinkkel a XI. Orlay u. 6. szám alatti Örmény szertartású Római Katolikus Templomunkban.

Vendégünk volt a Szamosújvári és a Gyergyószentmiklósi Örmény Szertartású Római Katolikus Egyházi Kórus. Számukra - és a magyarországi érdeklődők, résztvevők számára - fogadás, városnézés, dunai hajózás gazdagította a programot.

Kb. 50 külföldi vendég, és összességében kb. 800 fő hazai érdeklődő vett részt a programokon. Külföldi vendégeinket 5 napra vendégül láttuk, szállás, utazási költség és étkezés biztosítása mellett.

Tizenhatodszor: részt vettünk a magyar állami ünnepeken, koszorúzással egybekötve.

Idén két könyvet adtunk ki - ez a beszámoló tizenhetedik pontja - (ez ingyenes szerkesztést, írást, begépelést stb., jelent, csupán a nyomda- és papírköltség került pénzbe):

- Erdélyi Örmény Múzeum sorozat 3. kötete: a 2. egyházi konferencia anyaga kötetének megjelenítése 300 példányban.

- Gudenus János József: Örmény eredetű magyar nemesi családok genealógiája, 300 példányban.

Tizennyolcadszor: valamennyi kiadott könyvünket adományként eljuttattuk a közgyűjteményeknek, valamint felsőfokú tanintézetek, egyházak könyvtárainak, társadalmi szervezeteknek Magyarországon és Erdélyben, állománygyarapítás céljából.

Záró, tizenkilencedik pontként: a tevékenységek bizonyítékait archiváltuk, fotó és videófelvételeket készítettünk. Működésünkről beszámolót, pénzügyi elszámolást készítettünk a tagság, és a hivatalos szervek részére.

Budapest, 2000. december 28.

dr. Issekutz Sarolta elnök

Népszámlálásról írt Merza Gyula 100 éve

(a Déva és vidéke című újságban megjelent szöveg utánnnyomása)

Tisztelt olvasó, nem tévedés, amikor a következő cikket olvassa: gondoljon arra, hogy e cikk csak napokkal több, mint 100 évvel ezelőtt, 1900 december 27-én jelent meg a *Déva és vidéke* c. újságban, *Merza Gyula* tollából. Magyarországon 1880-tól kezdve évtizedenként tartottak népszámlálást, így 1900-ban is. A népességet egymástól függetlenül vallási, nemzetiségi és anyanyelvi bontásban is összeírták, (volt ezenkívül persze kor, foglalkozás, stb. rovat is). Az egymástól különálló szeletek között csak területi összefüggést mutattak ki. Akkor szükségesnek vélte Merza Gyula, hogy az összeírás előtt, s a tisztánlátás végett foglalkozzon az örmény vallással. (A szövegben az eredeti helyesírást követtük - a szerk.)

Az erdélyi örmények és az újévi népszámlálás

Most van sajtó alatt egy irodalmi vállalat (értsd: vállalkozás - a *q*

) Erdélyt tárgyaló kötete, - mely állítólag a központi statisztikai hivatal rendelkezésre álló adatai alapján az erdélyi örmények létszámát 6000-ben állapította meg, holott az, aki a